

2005-11-25
(reviderad)

Till: Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet
Enheten för Miljö kvalitet
Attn: Ansi Gerhardsson
103 33 Stockholm

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG:s) yttrande över Statens kärnkraftinspektion (SKI) förslag till avgifter och säkerhetsbelopp för 2006 enligt lagen (1992:1537) om finansiering av framtida utgifter för använt kärnbränsle m m

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på det rubricerade förslaget och har följande att anföra.

MKG anser att de avgifter och säkerhetsbelopp som Statens kärnkraftinspektion föreslår för 2006 för framtida finansiering av kärnavfall och rivning av reaktorer är för låga. Vi förväntar oss att avgifterna kommer att höjas om Finansieringsutredningens förslag genomförs, men ser inga skäl till att inte redan nu påbörja höjningen av avgifterna.

Följande skäl finns för att höja avgifterna:

1. Borgensåtagandena för säkerheter som ligger hos bolag som endast äger kärnkraftverk eller hos energibolag med ett internationellt ägande kan visa sig högst osäkra.
2. Det finns en osäkerhet om den avfallsmetod som kärnkraftsindustrin vill använda och de platser den vill lokalisera ett slutförvar på är de långsiktigt miljömässigt bästa. Ett metodbyte eller ett byte av lokalisering kommer

sannolikt att öka kostnaderna för en slutförvarslösning, ju senare förändringar görs det görs desto högre blir de totala kostnaderna.

3. Det är osäkert om framtida avkastning på fonderade medel kan bli så stor som Kärnavfallsfondens styrelse antagit.

4. Det är allmänt känt att kostnaderna i stora byggprojekt nästan regelmässigt underskattas.

5. De rivningskostnader som anges av svensk kärnkraftsindustri är lägre än motsvarande uppskattningar i andra länder. Motsvarande kalkyler av amerikanska rivningskostnader ligger t ex 50 procent över de svenska.

6. De kostnader för övervakning m m som det nuvarande metodvalet kommer att ge efter tillslutning måste i framtiden täckas av kärnavfallsfinansieringssystemet.

7. Kostnader som ligger i framtiden brukar "diskonteras bort", men då görs ofta misstaget att vi bedömer framtida kostnader utifrån dagens värderingar. Man måste ta hänsyn till att relativpriset på de "varor och tjänster" som skall bedömas kan stiga i framtiden. Mycket talar för att naturvärden i allmänhet apprecierar – det kan tänkas att man i framtiden uppfattar många av kostnadsposterna (t ex att arbeta med radioaktivt material), att förorena berg eller vatten osv som "dyrare". Detta kan ge en kostnadsutveckling som inte lika enkelt kan diskonteras bort*.

I sammanfattning menar vi att avgifterna bör höjas omgående, förslagsvis till de nivåer som i reella termer som rådde 1995, dvs med ungefär en faktor 4 till ca 2,5-3,0 öre/kWh.

Med vänlig hälsning,

Maria Brandt

Johan Swahn

---

* Detta resonemang kan verka abstrakt. Som ett exempel kan uppförandet av en offentlig byggnad år 1850 ha lett till frågan om man skulle ha en massa "snickarglädje" på fasaden. En analys gjord då skulle kunna ha kommit fram till att det skulle ge mycket underhåll men att man i framtiden skulle bli mycket rikare så därför kan vi diskontera ned denna kostnad (till nästan ingenting). Men argumentet skulle vara ofullständigt för det skulle visa sig att kostnaden för underhåll (arbetstid för snickare och målare) stigit i relativt pris ungefär lika fort som vi blivit rikare och därför kan vi hamna i det konstiga läget att vi idag när vi är rikare inte har råd att underhålla byggnader som vi byggde för hundra år sedan.

ordf MKG

kanslichef MKG